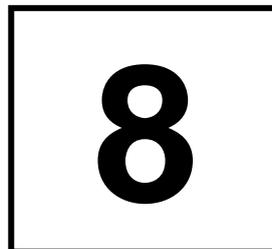


ประสิทธิผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย
ของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมสถาน
ศึกษาเอกชน ในจังหวัดสกลนคร

EFFECTIVENESS OF EDUCATIONAL MANAGEMENT BASED ON EARLY CHILDHOOD
EDUCATION STANDARD IN KINDERGARTEN SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF
PRIVATE EDUCATION COMMISSION, MINISTRY OF EDUCATION SAKON NAKHON PROVINCE



จิฉัมพร ศิริจันทพันธ์*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไชยา ภาวะบุตร**

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธวัชชัย โพไพล***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาประสิทธิผลตามมาตรฐาน การศึกษาปฐมวัย โรงเรียนอนุบาล สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดสกลนคร เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้บริหารและครูผู้สอนระดับปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดสกลนคร เกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารจำนวน 44 คน ครูผู้สอนระดับปฐมวัย จำนวน 132 คน รวมทั้งสิ้น 176 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็น แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่า t-test ชนิด (Independent Samples) F-test ชนิด One way ANOVA

ผลวิจัยพบว่า

1. ระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนอนุบาลสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน ในจังหวัดสกลนคร ตามความคิดเห็นผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนระดับปฐมวัย โดยรวมและรายมาตรฐานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$)
2. ผลการเปรียบเทียบระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนอนุบาล สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน ในจังหวัดสกลนคร ตามความคิดเห็นผู้บริหารและครูผู้สอนระดับปฐมวัย โดยรวมไม่แตกต่างกันรายข้อ
3. ผลการเปรียบเทียบระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนอนุบาล สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน ในจังหวัดสกลนคร ตามความคิดเห็นผู้บริหารและครูผู้สอนระดับปฐมวัย ที่มีประสบการณ์ต่างกัน พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
4. ผลการเปรียบเทียบระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนอนุบาล สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในจังหวัดสกลนคร ตามความคิดเห็นผู้บริหารและครูผู้สอนระดับปฐมวัย ที่มีระดับการศึกษาต่างกันโดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 3 ด้าน คือ ด้านคุณภาพเด็ก ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ ส่วนด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ ไม่แตกต่างกัน
5. แนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนอนุบาล สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในจังหวัดสกลนคร คือ การพัฒนาตาม มาตรฐานคุณภาพเด็ก มาตรฐานด้านการจัดการเรียนรู้ มาตรฐานการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

*** คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ABSTRACT

The purposes of this research were to investigate and compare the Effectiveness of Educational Management Based on Early Childhood Standard of Kindergarten Schools under the Office of Private Education Commission of Ministry of Sakon Nakhon Province as perceived by the school administrators and teachers at the kindergarten school level. The sampling group consisted of 44 school administrators and 132 kindergarten Teachers a total of 176 participants obtaining through simple random sampling technique. The research instruments used for collecting data was set of questionnaires. Statistics used were percentage, mean, standard deviation and t-test (Independent Samples) and F-test (One way ANOVA).

The findings of this study were as follows:

1. The level of Effectiveness of Educational Management Based on Early Childhood Education Standard of Kindergarten Schools under the Office of Private Education Commission of Sakon Nakhon Province, as a whole and in each standard item, was at a high level ($\bar{X} = 4.33$)

2. The results from the comparison of the Effectiveness of Educational Management Based on Early Childhood Education Standard in Kindergarten Schools under the Office of Private Education Commission of Sakon Nakhon Province as perceived by the administrators and teachers kindergarten school level who had different experiences, as a whole and in each aspect, were indifferent.

3. The results from the comparison of the Effectiveness of Educational Management Based on Early Childhood Education Standard in Kindergarten Schools under the Office of Private Education of Sakon Nakhon Province as perceived by the administrators and Teachers at the kindergarten school level who had different experiences, as a whole and in each aspect, were indifferent.

4. The results from the comparison of the effectiveness of education of the effectiveness of educational management based on early childhood standard of kindergarten schools under the Office of Private Education Commission of Sakon Nakhon Province as perceived by the administrators and teachers at the kindergarten school levels who held different education levels, as a whole, were different, When comparing in each aspect, the three aspects, in terms of the quality of children, learning management, and community development for learning was indifferent.

5. The guidelines of the developing the Effectiveness of Educational Management Based on Early Childhood Standard of Kindergarten Schools under the Office of Private Education Commission of Sakon Nakhon Province Contained the following Standard : the Quality of children, learning management, and Communities Development for learning.

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้คนมีความรู้และคุณสมบัติต่างๆ ที่ช่วยให้คนนั้นอยู่รอดในโลกได้เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคมส่วนรวม (สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. 2545 : 1) การที่จะดูคุณภาพการศึกษา จึงดูที่คุณภาพคนที่เป็นผลผลิตของการศึกษาแต่อย่างไรก็ตามในสถานการณ์ปัจจุบัน สถานศึกษา ส่วนใหญ่ยังมีความเหลื่อมล้ำและแตกต่างกันมากทั้งในด้านงบประมาณ คุณภาพ บุคลากร หรือแม้แต่ตัวบ่อนคือนักเรียนที่รับเข้าเรียน รวมทั้งปัจจัยเอื้ออื่นๆ เช่น ความร่วมมือ

ของกรรมการสถานศึกษา ความสนับสนุนจากชุมชน หน่วยงานหรือองค์กรที่อยู่ใกล้เคียงสถานศึกษาและการติดตามช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดเหล่านี้ย่อมมีผลกระทบต่อคุณภาพการจัดการศึกษาบ้างไม่มากก็น้อย นอกจากนี้ สถานศึกษาในปัจจุบันมีอิสระในการบริหารการศึกษาด้วยตนเอง มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเองจึงย่อมส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการบริหารจัดการที่แตกต่างกัน ดังนั้น ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 จึงกำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อันนำไปสู่การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. 2550 : 1)

คุณภาพผู้เรียนที่สังคมต้องการ ถูกระบุไว้อย่างชัดเจนในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 6 ที่ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สุขภาพ สุขใจ สติปัญญาความรู้การเป็นคนเก่ง และคุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การเป็นคนดีของครอบครัวของสังคม” และในมาตรา 7 ที่ว่า “ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมายความเสมอภาคและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้ อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง” ในการกำหนดมาตรฐานคุณภาพเด็กระดับปฐมวัยจึงยึดการพัฒนาคุณภาพเด็กให้มีความพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยใช้หลักการพัฒนาเด็กโดยองค์รวมเพื่อให้เด็กมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร โดยกำหนดคุณภาพเด็กเป็น 8 ส่วน คือ มีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมสามารถทำงานจนสำเร็จ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริต สามารถคิดรวบยอด คิดแก้ปัญหา และคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรู้ทักษะเบื้องต้น สนใจใฝ่รู้ รักการอ่าน และพัฒนาตนเอง มีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มุ่งเน้นให้เด็กเจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์มีพัฒนาการสมวัย โดยร่างกายของเด็กต้องได้รับการพัฒนาไปพร้อมกับพัฒนาด้านอารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา สำหรับความรู้และทักษะเบื้องต้น เด็กต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสารคิดและแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย รู้จักตั้งคำถามเพื่อหาเหตุผลมีความสนใจใฝ่รู้ กระตือรือร้นในการทำงาน รวมทั้งทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ พร้อมทั้งจะเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือระดับที่สูงขึ้น พร้อมทั้งให้เด็กมีความมั่นใจกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม การพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยจึงเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญซึ่งจะต้องจัดอย่างมีคุณภาพให้เด็กมีความรู้ความสามารถและทักษะเบื้องต้นในการดำเนินชีวิต ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ด้วยการอบรมเลี้ยงดูด้วยความรักและเอาใจใส่อย่างต่อเนื่องจากสถานศึกษา โดยการจัดประสบการณ์ที่ยึดเด็กเป็นสำคัญจัดการเรียนรู้ผ่านการเล่น ทั้งนี้ มาตรฐานคุณภาพเด็กสอดคล้องกับมาตรฐานสถานศึกษาของชาติอย่างครบถ้วนและเชื่อมโยงถึงมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างลงตัว (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. 2550 : 4)

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 1-2) ได้ระบุถึงความสำคัญของการศึกษาปฐมวัยไว้ว่า สภาพวิกฤติทางเศรษฐกิจ และสังคมที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและรุนแรง ได้สร้างความกดดันให้เกิดความจำเป็นอย่างยิ่งในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาของไทย ให้สามารถผลิตผู้ที่มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีคุณธรรมและจริยธรรมอีกทั้งรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างมีคุณภาพ จากผลวิจัยทางการแพทย์ที่ศึกษาด้านพัฒนาการของเด็กไทย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 1) พบว่า เด็กไทยจำนวนมากถึง 1 ใน 6 มีพัฒนาการล่าช้าไม่สมวัย โดยมีอัตราส่วนเพิ่มขึ้นตามอายุ ซึ่งผลการวิจัย ดังกล่าว แสดงว่า เด็กเหล่านี้ขาดโอกาสเรียนรู้จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาเด็กโดยให้สอดคล้องกับบริบททางวัฒนธรรมและวิถีชีวิตทางสังคมที่ความรู้และเทคโนโลยีเกิดขึ้นมากและเป็นไปอย่างรวดเร็ว และไม่หยุดนิ่ง เด็กจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้สามารถเติบโตและเรียนรู้ ได้ตลอดชีวิตโดยการปลูกฝังให้เด็กมีเจตคติที่ดีต่อการรับรู้ เรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ กลั่นกรองข้อมูล เลือกใช้และนำมาใช้ในสถานการณ์ที่ตนต้องการได้อย่างเหมาะสม ส่วนปัญหาของการศึกษาปฐมวัย มีปัญหาหลายประการ เช่น การเข้ารับการศึกษาของเด็กปฐมวัยลดลง ความไม่พร้อมด้านครู อาคารสถานที่ งบประมาณที่สนับสนุนสื่อ

สื่อสร้างสรรค์ และอุปกรณ์การเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัยมีจำกัด พ่อแม่ผู้ปกครองยังไม่เข้าใจในเรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เหมาะสม การประสานงานระหว่างรัฐและเอกชนขาดประสิทธิภาพ และครอบครัวยากจนซึ่งปัญหาหลายประการนี้เกิดขึ้นอาจเป็นเพราะยังขาดการบริหารงานที่มีคุณภาพ และยังไม่มีการประเมินมาตรฐานการจัดการศึกษามากำหนด ทำให้การจัดการศึกษาปฐมวัยมีปัญหาดังกล่าว (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). 2550 : 57)

รูปแบบการจัดการศึกษาปฐมวัยของประเทศไทย มีกระบวนการจัดเป็นไปตามลักษณะของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จัดอยู่ในรูปแบบของโรงเรียนอนุบาล เนื่องจากรัฐไม่สามารถจัดการศึกษาในระดับนี้ได้อย่างทั่วถึง จึงสนับสนุนให้เอกชนดำเนินการโรงเรียนที่มีมาตรฐาน มักจะเสียค่าเล่าเรียนสูง แต่ก็นับได้ว่าได้ช่วยแบ่งเบาภาระผู้ปกครองในการเลี้ยงดูเด็กเป็นอย่างมาก (กุลยา ตันตผลลาชีวะ. 2545 : 32 - 37) ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ โรงเรียนอนุบาล สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดสกลนคร จึงต้องพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย 18 มาตรฐาน คือ มาตรฐานด้านคุณภาพเด็ก มาตรฐานด้านการเรียนการสอน มาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษา มาตรฐานด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. 2550 : 10-14)

มาตรฐานที่ 1 เด็กมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

มาตรฐานที่ 2 เด็กมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม

มาตรฐานที่ 3 เด็กสามารถทำงานจนสำเร็จ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

มาตรฐานที่ 4 เด็กมีความสามารถในการคิดรวบยอด

มาตรฐานที่ 5 เด็กมีความรู้และทักษะเบื้องต้น

มาตรฐานที่ 6 เด็กมีความสนใจใฝ่รู้ รักการอ่านและพัฒนาตนเอง

มาตรฐานที่ 7 เด็กมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี

มาตรฐานที่ 8 เด็กมีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี

มาตรฐานที่ 9 ครูมีคุณธรรม จริยธรรม มีวุฒิ/ความรู้

มาตรฐานที่ 10 ครูมีความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเน้นเด็กเป็นสำคัญ

มาตรฐานที่ 11 ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม มีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการศึกษา

มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้าง ระบบการบริหารงานและพัฒนาระบบอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการบริหารและจัดการศึกษาโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน

มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร และประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ

มาตรฐานที่ 15 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพเด็ก

มาตรฐานที่ 16 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและส่งเสริมให้เด็กพัฒนาตามธรรมชาติเต็มศักยภาพ

มาตรฐานที่ 17 สถานศึกษามีการสนับสนุน ใช้งบประมาณและภูมิปัญญาในท้องถิ่น

มาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการร่วมมือกันระหว่างบ้าน องค์กรทางศาสนา สถาบันทางวิชาการ และองค์กรภาครัฐ

และเอกชน เพื่อพัฒนาวิธีการเรียนรู้ในชุมชน

จากความเป็นมาและความสำคัญผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาประสิทธิผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาล สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชนกระทรวงศึกษาธิการ ในจังหวัดสกลนคร เพื่อศึกษามาตรฐานการศึกษาปฐมวัยรวมถึงมาตรฐานที่นอกเหนือจากตัวชี้วัดตามมาตรฐานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดสกลนคร สามารถเป็นแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลในการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยให้ได้ตามมาตรฐาน เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียนในระดับประถมศึกษาและนำผลการศึกษาได้ใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพในการทำงานมากขึ้น

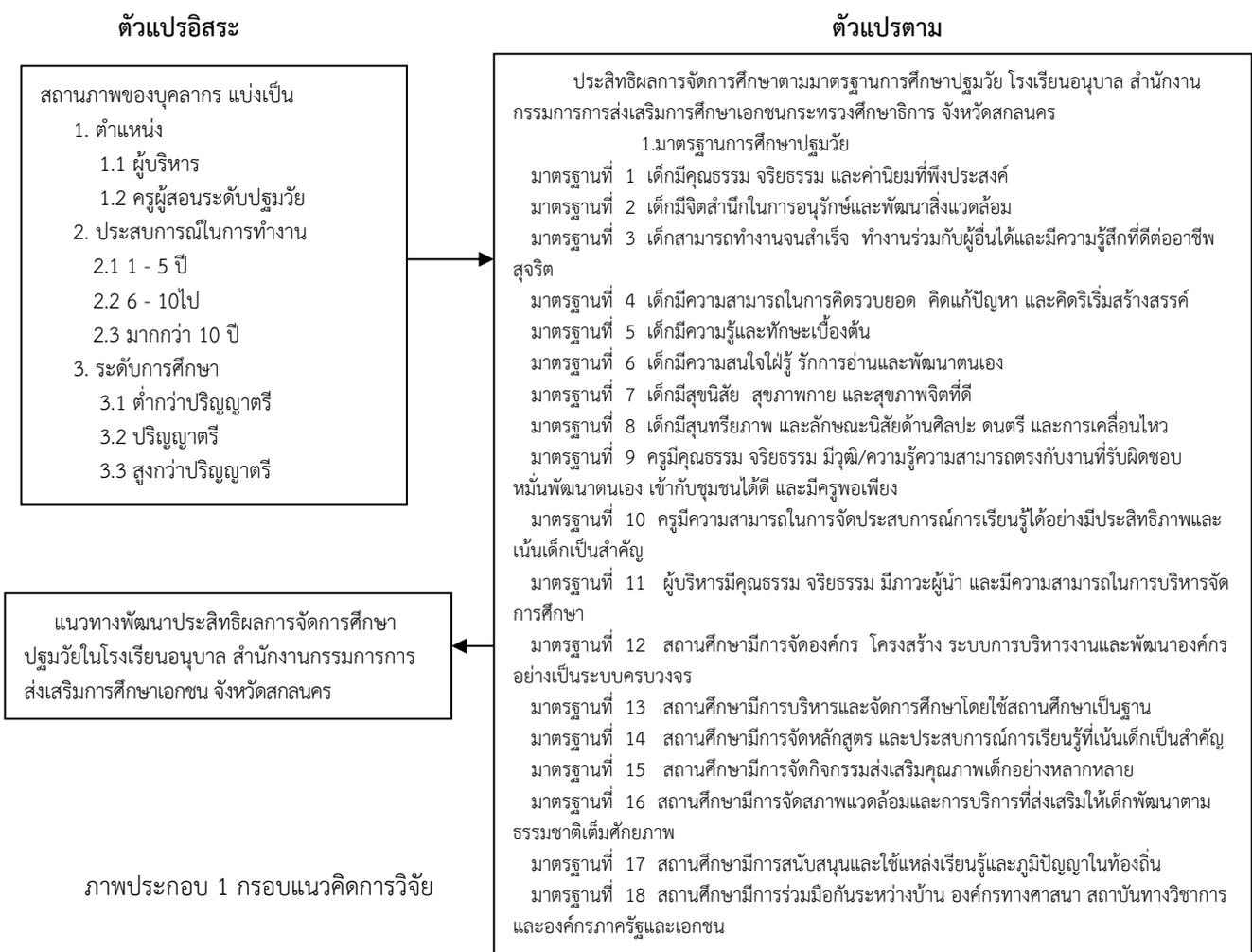
ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายการศึกษาวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนระดับปฐมวัยเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนอนุบาล สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน ในจังหวัดสกลนคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้บริหารและครูผู้สอนระดับปฐมวัย เกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนอนุบาล สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน ในจังหวัดสกลนคร
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนระดับปฐมวัย ของโรงเรียนอนุบาล สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน ในจังหวัดสกลนคร ที่มีประสบการณ์ต่างกันเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย
4. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้บริหารและครูผู้สอนระดับปฐมวัย ของโรงเรียนอนุบาล สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน ในจังหวัดสกลนคร ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน เกี่ยวกับประสิทธิผลตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย
5. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการจัดการศึกษามาตรฐานการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนอนุบาล สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาประสิทธิผลการจัดการศึกษามาตรฐานการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนอนุบาล สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน ในจังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยดังภาพประกอบ



ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยโรงเรียนอนุบาล สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคคลในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน ในจังหวัดสกลนคร ประจำปีการศึกษา 2554 จำนวน 270 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร 44 คน และ ครูผู้สอนระดับปฐมวัย จำนวน 226 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคคลในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน ในจังหวัดสกลนคร ประจำปีการศึกษา 2554 จำนวน 176 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร 44 คน และ ครูผู้สอนระดับปฐมวัย จำนวน 132 คน ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจงสำหรับผู้บริหารและการสุ่มแบบง่าย ครูผู้สอนระดับปฐมวัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็น 2 ประเภทได้แก่ แบบสอบถามและแบบแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการศึกษาตามมาตรฐาน การศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาล สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน ในจังหวัดสกลนคร

การเก็บรวบรวมข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอหนังสือจากสำนักงานโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครเพื่อขอความร่วมมือมายังผู้บริหารและครูผู้สอนระดับปฐมวัย โรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดสกลนคร จำนวน 176 ฉบับการวิเคราะห์ข้อมูลในการใช้ค่าสถิติในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ โดยสถิติดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ (%) ใช้เพื่อหาค่าร้อยละของแบบสอบถามที่สมบูรณ์

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่อวิเคราะห์ระดับประสิทธิภาพการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยใน

โรงเรียนอนุบาล สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดสกลนคร

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อวิเคราะห์หาการกระจายความคิดเห็นของประชากร

เกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาล สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดสกลนคร

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อกับคะแนนรวม (Item - Total Correlation) ใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)

2.2 หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยวิธีการหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach' s :

a - Coefficient)

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

1. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 1 ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)
2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 2 และ ข้อที่ 3 ใช้ t-test (Independent Samples)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 4 ใช้ F-test ชนิด One way ANOVA กรณีทดสอบสมมุติฐาน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยรายคู่โดยใช้วิธีการของ LSD

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยโรงเรียนอนุบาล สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดสกลนคร สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนอนุบาล สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน ในจังหวัดสกลนครตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ มาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.40$) มาตรฐานด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.32$) มาตรฐานด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.32$) มาตรฐานด้านคุณภาพเด็ก ($\bar{X} = 4.30$)

2. เปรียบเทียบประสิทธิผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนอนุบาล สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนระดับปฐมวัย โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

3. เปรียบเทียบประสิทธิผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนอนุบาล สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนระดับปฐมวัยที่มีประสบการณ์ต่างกัน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. เปรียบเทียบประสิทธิผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนอนุบาล สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนระดับปฐมวัยที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน

5. แนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนอนุบาล สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดสกลนครโดยพิจารณาผลการวิจัยด้านที่มีประสิทธิผลต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวมมาร่างเป็นแนวทางพัฒนา ซึ่งพบว่า มาตรฐานด้านคุณภาพเด็ก มาตรฐานด้านการจัดการเรียนรู้ มาตรฐานการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ ที่จะต้องนำมาสร้างแนวทางพัฒนา โดยรวมแบบสอบถามแนวทางพัฒนาเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมสรุปได้แนวทางพัฒนาดังนี้

5.1 แนวทางการพัฒนามาตรฐานด้านคุณภาพเด็ก

โรงเรียนควรส่งเสริม เด็กปฐมวัย มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ โรงเรียนควรส่งเสริมพัฒนาครูให้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนควรส่งเสริมพัฒนาครูให้สามารถนำผลการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนมาปรับการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ โรงเรียนควรส่งเสริมครูให้มีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนครบทุกด้าน อย่างเหมาะสมตามวัยและสอดคล้องกับสภาพจริงของการเรียนรู้ โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูมีความเข้าใจเป้าหมายการจัดการศึกษาปฐมวัยเพื่อพัฒนาสมองเด็กปฐมวัยโรงเรียนควรส่งเสริมการนำประสบการณ์การเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันของเด็กปฐมวัยโรงเรียนควรส่งเสริมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างมีความเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็กปฐมวัย โรงเรียนควรส่งเสริมให้มีการจัดนิทรรศการ การแสดงผลงานของครูและนักเรียนระดับปฐมวัย เพื่อเผยแพร่ผลงานสู่การพัฒนาการนักเรียนระดับปฐมวัยโรงเรียนควรส่งเสริมพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีคุณภาพตามมาตรฐานเด็กปฐมวัย และ โรงเรียนควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประจำวัน 6 กิจกรรม ตามแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

5.2 มาตรฐานด้านการจัดการเรียนรู้

โรงเรียนควรส่งเสริมให้ ครูมีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ความสามารถ ตรงกับงานที่รับผิดชอบ หมั่นพัฒนาตนเอง เข้ากับชุมชนได้ดี โรงเรียนควรส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อันของเด็กและนำผลไปใช้พัฒนาเด็ก โรงเรียนควร

ส่งเสริมให้มีการประเมินพัฒนาการของเด็กตามสภาพจริงโดยคำนึงถึงพัฒนาการตามวัยโรงเรียนควรส่งเสริมการใช้สื่อที่เหมาะสมและสอดคล้องกับ การเรียนรู้ของเด็กโรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเป้าหมายการจัดการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูมีการแสวงหาความรู้และเทคนิควิธีการใหม่ๆ รับผิดชอบต่อหน้าที่ ใฝ่หาความรู้ และยอมรับการเปลี่ยนแปลง โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูมีความมุ่งมั่นและอุทิศตนในการสอนและพัฒนาเด็ก โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเด็ก ผู้ปกครอง และชุมชน โรงเรียนควรส่งเสริมพัฒนาวัตกรรมการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ และสื่ออุปกรณ์การเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และ โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ที่ตอบสนองความสนใจและเหมาะสมกับวัยของเด็ก

5.3 มาตรฐานด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้

โรงเรียนควรเข้ากับเครือข่ายความสัมพันธ์ทางสังคม ตัวอย่างเช่น เชื่อมโยงโรงเรียนเข้ากับครอบครัว ตลอดจนหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาคเอกชนและภาครัฐที่ประกอบเป็นชุมชนโดยรวม และ โรงเรียนควรมีกิจกรรมที่สร้างความตระหนักถึงความจำเป็นต้องการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง และพัฒนาอยู่ตลอดเวลา โรงเรียนควรจัดวันพบผู้ปกครองเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนควรมีการจัดองค์กร โครงสร้างและระบบการบริหารงานที่มีความคล่องตัวสูงและปรับเปลี่ยนได้เหมาะสมตามสถานการณ์ โรงเรียนควรมีการจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมและทันต่อการใช้งาน โรงเรียนควรมีหลักสูตรที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัยและท้องถิ่น โรงเรียนควรสนับสนุนการนำแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการประสบการณ์เด็กปฐมวัยโรงเรียนควรส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้และสื่ออุปกรณ์การเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับท้องถิ่นหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น โรงเรียนควรมีการนิเทศและนำผลไปปรับปรุงการจัดกิจกรรม/ประสบการณ์อย่างสม่ำเสมอ โรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมสืบสารและสร้างสรรค์ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาไทยโรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย โรงเรียนควรมีจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และมีอาคารสถานที่ที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย โรงเรียนควรส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของเด็กปฐมวัย โรงเรียนควรให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมกับชุมชน โรงเรียนควรมีห้องเรียน ห้องสมุด สนามเด็กเล่น พื้นที่สีเขียว และสิ่งอำนวยความสะดวกพอเพียงและอยู่ในสภาพใช้การได้ดี โรงเรียนควรมีการจัดและใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา โรงเรียนควรมีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาในท้องถิ่น โรงเรียนควรมีการสนับสนุนให้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญา และชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรระดับสถานศึกษา โรงเรียนควรเป็นแหล่งวิทยากรในการแสวงหาความรู้และบริการชุมชน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนอนุบาล สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดสกลนคร

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยเพื่อนำไปใช้

- 1.1 ควรนำผลแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย ไปปรับปรุงประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น
- 1.2 สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย ควรการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาบุคลากร ได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถนำแผนการจัดการประสบการณ์ไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 1.3 การจัดสถานศึกษาอย่างน้อยควรให้เป็นสถานที่ส่งเสริม สุขภาพพัฒนาการของเด็ก ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยการคำนึงถึงอุปกรณ์ที่เป็นสื่อการเรียนรู้ทั้งในและนอกชั้นเรียนที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็กอย่างครอบคลุม
- 1.4 ส่งเสริมความคล่องตัวของครูในการจัดการเรียนการสอนของครูที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน โดยเฉพาะผู้ครุ
- 1.5 ครูควรจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่เน้นการส่งเสริมพัฒนาการ และความพร้อม โดยปรับให้เป็นการเรียนรู้เชิงบูรณาการ ที่เด็กได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจควบคู่ไปกับการเรียนภาษา และคณิตศาสตร์ โดยนำนวัตกรรมที่สัมพันธ์มาปรับใช้

- 1.6 ครูควรตระหนักถึงพัฒนาการเด็กกับการเรียนรู้ บทบาทหน้าที่ครูในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีคุณค่าสำหรับเด็ก
- 1.7 การบริหารการศึกษาปฐมวัย ควรมีความเท่าเทียมกับการศึกษาระดับอื่น
- 1.8 ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจัดสรรงบประมาณในการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง มีการพัฒนาตนเองเป็นการเตรียมความพร้อมด้านการศึกษาปฐมวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา
- 1.9 ผู้บริหารควรสนับสนุนให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ทักษะในการบริหารของผู้บริหาร เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับบุคลากรในสถานศึกษาอันจะนำไปสู่ผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายนอก ตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยให้มีมาตรฐานในระดับดีทุกด้าน
- 1.10 โรงเรียนอนุบาลเอกชนและผู้เกี่ยวข้องควรส่งเสริม สนับสนุน กำหนดนโยบายและโครงการประจำปี ให้ครูได้มีโอกาสในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู โดยเฉพาะครูในโรงเรียนอนุบาลที่วุฒิทางการศึกษายังไม่ถึงมาตรฐานวิชาชีพครู
- 1.11 โรงเรียนอนุบาลเอกชน ควรส่งเสริมครูให้มีความรู้มากขึ้น ในด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการวัดและประเมินผล การบริหารจัดการในห้องเรียน การวิจัยทางการศึกษา และนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพฯ : กระทรวงฯ, 2545.
- หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2546.
- แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2550.
- แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ กระทรวงฯ, 2550.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2546.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. รูปแบบการเรียนการสอนปฐมวัยศึกษา. กรุงเทพฯ: สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2545.
- รูปแบบการเรียนการสอนปฐมวัยศึกษา. กรุงเทพฯ: บริษัท เอ็ดสันทน์ เพรสโปรดักส์ จำกัด, 2545.
- การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: บริษัทเอ็ดสันทน์เพรสโปรดักส์ จำกัด, 2547.
- กัลยาพร เนติรัตน์. การพัฒนาบุคลากรในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนอนุบาลณัฐสุดา อำเภอมือง จังหวัดขอนแก่น. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2549.
- จารุณี กุลศรีวินรัตน์. การพัฒนาผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามมาตรฐาน การศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลบางทรายน้อย อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดมุกดาหาร ปริญญา คม. การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2553.
- ชุมพร สวยสอด. ศักยภาพและวิธีการในการสนับสนุนการจัดการศึกษาตามทัศนะของ ผู้นำชุมชนในเขตบริการการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). ลำปาง : มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, 2550.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. เอกสารประกอบการศึกษาด้วยตนเองหลักสูตรผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ, 2545.
- สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติ. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด., 2550.

